

WATCHED!
SURVEILLANCE,
ART AND
PHOTOGRAPHY

16.11.16 -

30.12.16

INTRODUKTION / INTRODUCTION

DELTAGENDE KUNSTNERE / PARTICIPATING ARTISTS:

JASON E. BOWMAN (UK/SE), JAMES BRIDLE (UK), ADAM BROOMBERG (ZA) & OLIVER CHANARIN (UK), TINA ENGHOFF (DK), ALBERTO FRIGO (IT), CHARLOTTE HASLUND-CHRISTENSEN (DK), MISHKA HENNER (UK), HANNE NIELSEN & BIRGIT JOHNSEN (DK), MARCO POLONI (NL), MERİÇ ALGÚN RINGBORG (TR/SE), ANN-SOFI SIDÉN (SE), HITO STEYERL (DE)

KURATERET AF / CURATED BY:

LOUISE WOLTHERS, DRAGANA VUJANOVIC, NICLAS ÖSTLIND

Udstillingen WATCHED! handler om de komplekse spørgsmål, som den udbredte overvågning i vores samtid medfører – med særlig fokus på fotografiet. Værkerne i udstillingen stammer fra de seneste ti år, og de anlægger en række forskellige indfaldsvinkler til overvågningen som begreb: lige fra teknologier, der bruges af statsmagten og myndigheder til de former for overvågning, der er blevet en integreret del af vores hverdag, især inden for de sociale medier.

Overvågning er ikke kun et visuelt anliggende, men for at forstå, hvordan overvågning fungerer, er det stadig nødvendigt at beskæftige sig med fotografiske praksisser. Hele vores eksistens fotograferes og visualiseres i dag i en grad, der aldrig tidligere er set. Det giver anledning til både nye og kunsthistoriske spørgsmål om frivillig og ufrivillig synlighed, og om det at se og at blive set.

Kunstnerne i WATCHED! gør brug af forskellige billeder og af teknikker såsom CCTV, Facial Recognition Technology, Google Street View, life-logging og virtual animation. De blæser også nyt liv i ældre praksisser såsom udspionering, afsløringer og voyeurisme. Kunstnerne undersøger spørgsmålet om sikkerhed: det bruges som argument for øget overvågning, men man ignorerer ofte den diskriminerende granskning, kriminalisering og sårbarhed, som kan følge i dens kølvand. Beskueren indbydes til at tænke over, hvordan vi kan leve i et samfund med mange og sammensatte overvågningsnetværk uden at bidrage til de uligheder, som overvågningen skaber, og i stedet anlægge inkluderende praksisser, når vi ser på verden.

WATCHED! er del af et forskningsprojekt om overvågning, kunst og fotografi i Europa efter årtusindskiftet, oprettet på initiativ af Louise Wolthers, forsker og kurator ved Hasselbladstiftelsen. Den tilhørende bog rummer kunstværker af fyre kunstnere samt dybdeborende essays om overvågning skrevet af førende forskere på feltet. Udstillingen og den tilhørende bog er skabt i et samarbejde mellem Hasselblad Foundation, Valand Academy, Kunsthal Aarhus, Galleri Image, ARoS og C/O Berlin.

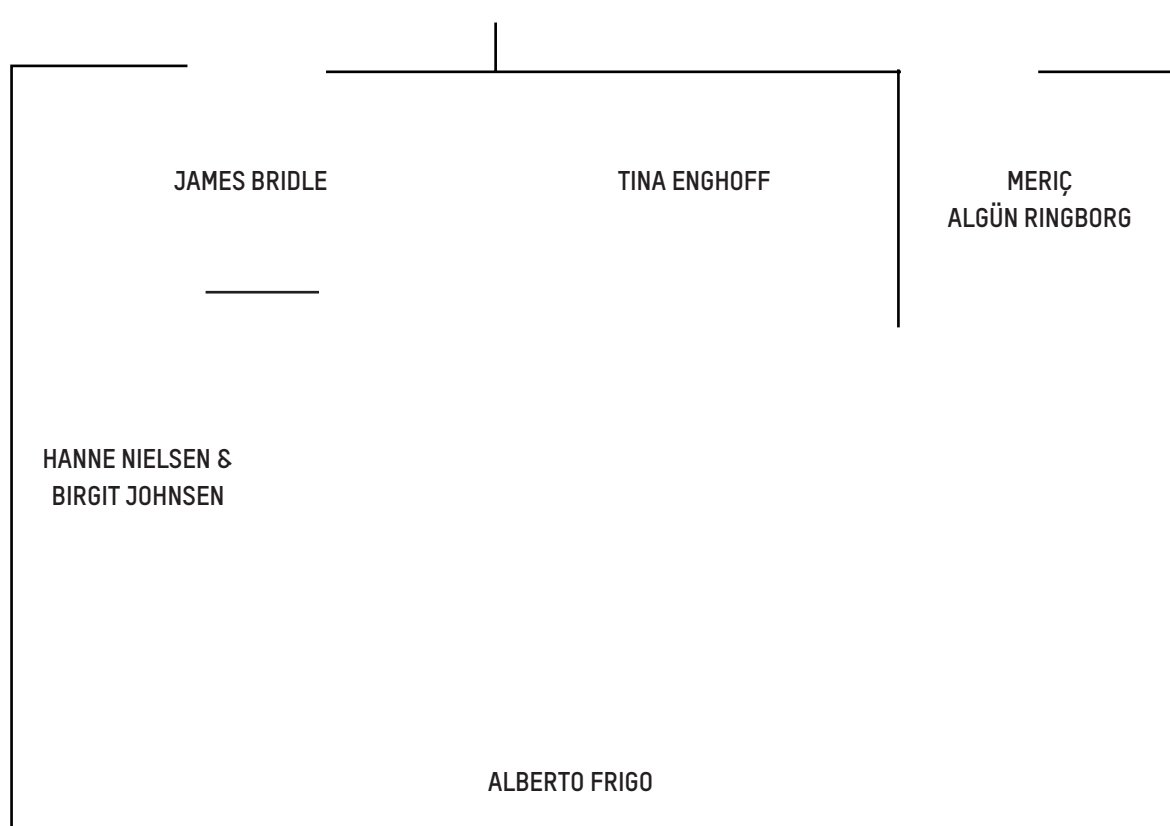
The WATCHED! exhibition reflects on the complexities of contemporary surveillance, with a specific attention to photography. The works in the exhibition are from the last ten years, and they convey different approaches to surveillance: from technologies used by state and authorities to everyday monitoring practices that have become an integrated part of our lives, especially within social media.

Contemporary surveillance is not limited to visual monitoring, but in order to understand how surveillance works, it is still necessary to address the photographic. Our entire existence is being photographed and visualized to an unprecedented degree. This raises new questions about voluntary and involuntary visibility, as well as photohistorical issues of watching and being watched.

The artists in WATCHED! appropriate imagery and apply CCTV, Facial Recognition Technology, Google Street View, life-logging and virtual animation. They also reactivate older practices of spying, exposure and voyeurism. Conceptually, they probe issues of security, which are used as arguments for enhanced surveillance, but which often ignore the discriminatory scrutiny, criminalization and vulnerability that follow. The viewer is invited to think about how we can live in a society of multiple surveillance networks without contributing to the inequalities that surveillance produces, and instead engage in inclusive and empowering viewing practices.

WATCHED! is part of a research project on surveillance, art, and photography in Europe after the millennium, initiated by Louise Wolthers, researcher and curator at Hasselblad Foundation. The accompanying book includes artworks by forty artists, and in-depth essays on surveillance by leading scholars within the field. The exhibition and book are made in a collaboration between the Hasselblad Foundation, Valand Academy, Kunsthal Aarhus, Galleri Image, ARoS and C/O Berlin.

KUNSTNERE & VÆRKER / ARTISTS & WORKS

GALLERI 1 / GALLERY 1

JAMES BRIDLE (UK)

Homo Sacer, 2014

Digital video, plexiglas, bagprojektion / *Digital video, perspex, rear projection*

I Homo Sacer afsøger Bridle det, han kalder for det 21. århundredes ultimative arbejder: hologrammet – programmeret, virtuelt, utrætteligt og fængslende. Her reciterer hologrammet passager fra lovttekster fra Storbritannien, EU og FN, samt citater fra forskellige ministre om, hvad statsborgerskab er, og hvordan det kan ophæves – hvorved borgeren bliver til et homo sacer: et forbandet eller retsløst menneske.

In Homo Sacer, Bridle explores what he calls the ultimate twenty-first century worker: the hologram – virtualized, programmed, tireless and captivating. Here, the hologram is reciting lines from the legislations of the United Kingdom, European Union and United Nations, as well as quotations from government ministers concerning the nature of citizenship, and how it can be revoked – turning a citizen into a homo sacer: an accursed man or a person without rights.

HANNE NIELSEN & BIRGIT JOHNSEN (DK)

Drifting, 2014

Collage / *Collage*

Drifting tager udgangspunkt i en virkelig hændelse: en mand, der blev fundet på en tømmerflåde i internationalt farvand mellem Danmark og Sverige. Han nægtede at afsløre sin identitet, og hvordan han var kommet dertil. Da han ikke havde noget pas eller andre personlige papirer på sig, vidste de svenske politi- og migrationsmyndigheder ikke, hvad de skulle stille op. Drifting handler om identitet og tilhørsforhold, samtidig med at værket gør sig tanker om de sociopolitiske spørgsmål, som en tavs mand uden nationalitet afføder.

Drifting takes a true event as its point of departure: a man was found drifting on a raft in international waters between Denmark and Sweden. He refused to reveal his identity or how he got there. In the absence of a passport or other legal documents, Swedish police and migration authorities did not know how to act. Drifting is a meditation on identity and belonging as well as a reflection on the broader socio-political implications of a silent man without a nationality.

ALBERTO FRIGO (IT)

Images of the artifact used by the main hand 2004 - ongoing,
Life-logging project from the series 2004-2040
Pigmentprint / *Pigment print*

Lige siden 2004 har Alberto Frigo fotograferet hver eneste genstand, som hans højre hånd har rørt ved. Arkivet rummer p.t. cirka 300.000 fotografier, og det vil blive ved med at vokse frem til 2040. Panelerne i udstillingen strækker sig over 12 år: hvert enkelt panel repræsenterer en måned, og hver linje står for én dag. Frigo bruger en række forskellige dokumentations- og overvågningsteknikker til at registrere sit liv, sine omgivelser og sin hverdag. Arkivet er én blandt 36 fremgangsmåder.

Since 2004, Alberto Frigo has photographed every object his right hand has touched. The archive currently consists of approximately 300,000 photographs and will grow until 2040. The panels in the exhibition comprise 12 years, each panel is one month, and each line is one day. Through experiments that incorporate self-tracking, sousveillance, and documenting technologies, Frigo is recording his life, surroundings and the everyday. The archive is one of thirty-six ways in which this is carried out.

TINA ENGHOFF (DK)

Disorder; Positions; A Tree Cannot Block the Water
Alle fra / *All from* Migrant Documents, 2013
C-print, video / *C-print, single-channel video*, 17:41 min

Tina Enghoff peger på, hvordan udokumenterede migranter forsøger at navigere i forhold til officiel registrering og synlighed i et skandinavisk land. Mange migranter lever under radaren som hjemløse i en københavnsk park. De kan kun lade sig registrere via blodprøve på en Røde Kors-klinik i forbindelse med behov for lægehjælp. Enghoff fik lov til at fotografere deres midlertidige opholdssteder og minimale ejendele. Hun filmede også parken med et overvågningskamera gennem tre døgn i et forsøg på at synliggøre migranternes udsatte situation. Denne form for empatisk opsyn udgør en omsorgsfuld form for overvågning.

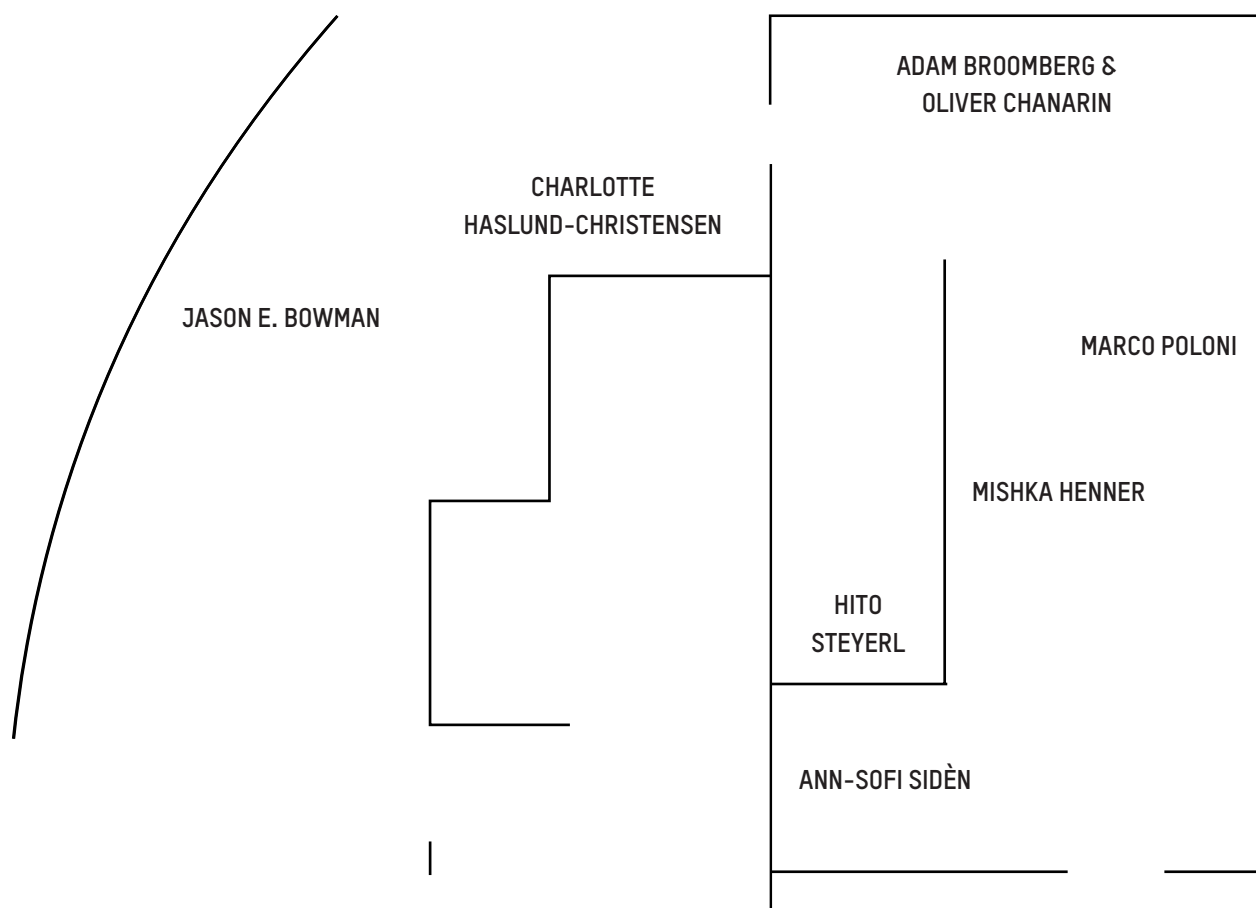
Tina Enghoff highlights how undocumented migrants try to negotiate record keeping and visibility in a Scandinavian nation. Many migrants live under the radar as homeless people in a Copenhagen park. They only agree to be registered via blood test by the Red Cross clinic when seeking medical help. Enghoff was allowed to photograph their temporary locations and minimal belongings. She also filmed the park for 3 days and 3 nights with a surveillance camera, in an attempt to make visible the migrants' vulnerable position. This kind of empathic monitoring represents a caring sort of surveillance.

MERIC ALGÜN RINGBORG (TR/SE)

Which no one will ever see, 2012
Mixed media / *Mixed media*

Which no one will ever see tager udgangspunkt i to ikoniske film om overvågning og voyeurisme – *Blow-Up* (1966) og *The Conversation* (1974). Algün Ringborgs detaljerige installation omfatter centrale genstande fra filmene, for eksempel et kamera og en gennemsigtig regnfrakke. Kunstneren vender udspioneringen og det voyeuristiske blik i begge filmene på hovedet ved at spore de to fiktive mandlige figurer. Resultatet er en foruroligende installation om de subtile forskydninger mellem gennemsigtighed og ikke-synlighed.

Which no one will ever see revolves around two iconic films about surveillance and voyeurism – Blow-Up (1966) and The Conversation (1974). Algün Ringborg's elaborate installation includes key objects from each film, such as a camera or a transparent raincoat. She reverses the voyeuristic gaze and spying practices in both films by tracking the two fictional, male characters, creating an unsettling installation about the subtle shifts between transparency and non-visibility.

GALLERI 2 / GALLERY 2

ANN-SOFI SIDÈN (SE)

Sticky Floors (Lunch to Last Call), 2014
Mixed media videoinstallation, ni kanaler / 9 channel mixed-media video installation, 1:52 h

Sticky Floors (Lunch to Last Call) foregår i en pub i en lille by i Irland. Ann-Sofi Sidén supplerede pubbens eksisterende bestand af overvågningskameraer med ekstra udstyr, så de dækkede en lang række vinkler. Filmens handling finder sted fra tidlig morgen til sen nat inden for pubbens rammer, der ganske vist er fastlagte, men ikke desto mindre vanskelige at overskue. Filmen er klippet således, at dens historie på én gang er helt almindelig og intensiveret, fyldt med henvisninger til filmkunsten og kunsthistorien.

Sticky Floors (Lunch to Last Call) takes place in a pub in a small town in Ireland. Ann-Sofi Sidén supplemented the pub's already existing surveillance cameras with additional ones to cover a wide range of angles. The film is set from early morning to late night inside the defined spaces of the pub that are nevertheless difficult to overview. The film material has been edited to create a both ordinary and intensified story filled with cinematic and art historical references.

MARCO POLONI (NL)

Displacement Island, 2006
Pigmenttryk / Pigment print

Displacement Island handler om de mange forskellige mennesker – turister, fiskere, migranter og grænsepolitifolk – hvis veje krydses på og omkring den italienske ø Lampedusa. Poloni bruger et forgrenet netværk af afbildninger, såsom turistbilleder, luftfotografier, navigationsskærme og overvågningsbilleder, til at beskæftige sig med spørgsmålet om frivillige og ufrivillige visualiseringer. For eksempel repræsenteres migranterne kun via de spor, de efterlader sig, såsom redningsveste og de små, beslaglagte fiskerbåde, de ankom i.

Displacement Island deals with the various groups of people; tourists, fishermen, migrants, and the border police, whose paths cross on and around the Italian island Lampedusa. Through a web of representations, including tourist pictures, aerial photographs, navigation monitors, and surveillance imagery, Poloni addresses voluntary and involuntary visualizations. Migrants are for instance only represented through traces left behind, such as life vests and the confiscated small fishing boats they arrived in.

MISHKA HENNER (UK)

No Man's Land, 2011

Permanenttryk / Archival pigment print

No Man's Land viser fotografier af kvinder, der – ofte alene eller i par – er fanget af Google Street View-kameraer forskellige steder i Sydeuropa. Kunstneren har valgt disse steder på grundlag af en række forskellige kilder, heriblandt fora, der bruges af mænd, som leder efter sexarbejdere, og fra studier om sexarbejde i Europa. Denne form for indhentning af oplysninger på nettet giver anledning til foruroligende overvejelser angående overvågning, voyeurisme og samtidslandskabet.

No Man's Land presents photographs of women – often alone or in pairs – in the margins of southern European environments captured by Google Street View cameras. The locations were identified by the artist from various sources including forums used by men searching for sex workers and from research reports on sex work across Europe. This method of online intelligence-gathering results in an unsettling reflection of surveillance, voyeurism and the contemporary landscape.

ADAM BROOMBERG & OLIVER CHANARIN (ZA/UK)

Spirit is a Bone, 2013

Glas, maling, C-print / Glass, paint, C-type print

Spirit is a Bone er en række portrætter, som er baseret på ny ansigtsgenkendelsesteknologi, udviklet af russiske softwaredesignere til det internationale marked for udstyr til sikkerhedsovervågning og grænsekontrol. Systemet kræver ikke den fotograferedes samarbejde, men kan selv indfange ansigtet via fire forskellige kameraer og dermed skabe et digitalt tredimensionelt billede – en slags livsmaske. I dette værk har kunstnerne arrangeret portrætterne efter den portrætteredes arbejde; en metode, der spejler fotografen August Sanders arbejde fra første halvdel af det tyvende århundrede.

Spirit is a Bone is a series of portraits based on new facial recognition technology developed by Russian software engineers, and aimed at an international market of security and border control surveillance. Without requiring the subject's co-operation, the system captures a face with four different cameras, creating a digital three-dimensional life mask. In their work the artists have organized the portraits according to the subjects' occupation, echoing the work of photographer August Sander from the first half of the twentieth century.

HITO STEYERL (DE)

Guards, 2012

Videoinstallation / Video installation, 20 min

I dette værk er sikkerhedschefen Whitfield og museumsvagten Hicks filmet på Art Institute of Chicago. De forklarer, hvordan de beskytter institutionens kunstværker ved hjælp af deres erfaringer fra politiet og militæret. Vagterne udfører forskellige forsvars- og angrebstaktikker, som om de bar våben, og dermed forvandler de langsomt stedet til en krigszone. Guards beskæftiger sig med den måde, som det militære sniger sig ind i hverdagen på via de støt stigende sikkerhedstiltag, man ser i samfundet i dag.

Mr Whitfield, Head of Security, and Mr Hicks, Museum Guard, are filmed at the Art Institute of Chicago as they explain how they protect the artworks using their police and military experience. Performing defense and attack strategies as if carrying weapons, the guards slowly transform the gallery into a war zone. Guards addresses the general militarization of the everyday due to constantly increasing security measures in contemporary society.

CHARLOTTE HASLUND-CHRISTENSEN (DK)

WHO'S NEXT?, 2013

Fotografi / Photography

I 2009 fotograferede kunstneren over fyrrer mennesker fra LGBTQ-miljøet (lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og queer) på Københavns Politistation. Hun skabte iscenesatte forbrøderfotos, der repræsenterer dem som kriminelle – hvad de reelt ville have været i de 78 lande, hvor forhold mellem mennesker af samme køn er forbudt. Projektet beskæftiger sig således med eksklusion og stigmatisering og opfordrer til solidaritet, fællesfølelse og respekt. Titlen er inspireret af Pastor Martin Niemöllers protest mod den politiske apati ved nazismens fremkomst, og værket peger dermed både på den aktuelle internationale kriminalisering af LGBTQ-mennesker og på fotografiets historiske rolle i forhold til kategorisering og overvågning.

In 2009 the artist photographed over 40 LGBTQ (lesbian, gay, bisexual, transgender and queer) people at Copenhagen Police Station, creating mugshots of the criminals they would be in the 78 countries that outlaw same-sex relationships. Addressing processes of exclusion and stigmatization, the project is an appeal to solidarity, community and respect. With the title inspired by Pastor Martin Niemöller's protest against political apathy during the rise of Nazism, the work addresses the current international criminalisation of LGBTQ people, while at the same time referencing photography's historical role in categorization and surveillance.

JASON E. BOWMAN (UK)

Untitled (on a day unknown), 2009-10

Hulkameranegativ, sølvgelatinetryk, blyant og kosmetik på papir / *Pinhole photographic negative, silver gelatin print, pencil and cosmetics on paper*

Dette projekt bygger på en retssag fra 1936, hvor en gruppe mænd stod anklaget for homoseksuelle handlinger. Det beskæftiger sig dermed med tidligere tiders overvågning og afsløring af seksuelle minoriteter; en praksis, der stadig finder sted mange steder i dag. Kunstneren har rekonstrueret retssagen med assistance fra medvirkende fra LGBTQI-miljøet og har dokumenteret denne performance i form af tegninger og fotografier taget med et hulkamera. Disse billeder fungerer nu som visuelle beviser på lovens magtmisbrug.

Based on a trial from 1936 of a group of men suspected of homosexual acts, this project addresses the historic surveillance and exposure of sexual minorities, which in many places continues today. The artist conducted a re-enactment of the trial with present-day members of the LGBTQI community, documenting the performance in the form of drawings and photographs taken with a pinhole camera, which now act as visual counter-proofs of the law's abuse of power.

COLLECTIVE MAKING

WATCHED! Surveillance, Art and Photography er den sidste udstilling i programrækken COLLECTIVE MAKING, som har været fokus for Kunsthall Aarhus' kunstneriske program i 2015 og 2016.

WATCHED! Surveillance, Art and Photography is the final exhibition in the COLLECTIVE MAKING-series, that has been the focus of Kunsthall Aarhus' artistic programme for 2015 and 2016.

Udstillingen er støttet af / *The exhibition is supported by Statens Kunstfond, Aarhus Kommune, Det Obelske Familiefond*

STATENS KUNSTFOND

DET
OBELSKE
FAMILIEFOND

AARHUS
KOMMUNE

PUBLIC PROGRAMME EVENTS

16.11.2016

17.00 – 19.00

FERNISERING / *OPENING:*

WATCHED! & *iwillmedievalfutureyou5*

23.11.2016

10.00 – 16.30

WATCHED! SEMINAR OM OVERVÅGNING I NÆRE
RELATIONER

TALERE / *SPEAKERS:*

Louise Wolthers

Anders Albrechtslund

Anders Kjærulff

Lone Koefoed Hansen

Jan Løhmann Stephensen

Kunsthall Aarhus, Galleri 1

Seminaret foregår på dansk / *The seminar
will be held in Danish*

Fri entré / *Free entry*

30.11.2016

17.30 – 18.00

GRATIS OMVISNING / *FREE GUIDED TOUR*

18.00

FILM & MUSIC NIGHT: Francis Ford Coppola,
THE CONVERSATION (USA, 1974, 113 min.)

Musik ved / *Music by KOLONIHAVEN UNIKUM*

01.12.2016

14.15 – 17.00

TALK: Mikkel Bolt, SAMTIDSKUNST,
AVANTGARDE, TEMPORALITET

i samarbejde med / *in collaboration with*
Æstetisk Seminar, Aarhus Universitet

30.11.2016

17.30 – 18.00

GRATIS OMVISNING / *FREE GUIDED TOUR*

Billede bagside / *image back cover:* Alberto Frigo, Details of *Images of the artifact used by the main hand*, 2004—ongoing. Installation view, Science Gallery, Dublin, 2015 © Alberto Frigo

KUNST
HAL
AARHUS